

**Έλεγχος των θεμάτων που
τίθενται στις γραπτές εξετάσεις
των μαθητών : αναγκαιότητα των
διδακτικών στόχων**

Σπύρος Φερεντίνος, Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος,
Στάμη Τσικοπούλου, Σχολική Σύμβουλος

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ - ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΣΕΚ

(Απόσπασμα από το ΦΕΚ 1340/2002 –
Φ.353.1/324/105657/Δ1/2002)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ Άρθρο 29 - Καθήκοντα και αρμοδιότητες των Διευθυντών σε σχέση με το Σύλλογο των Διδασκόντων.

11. Συνεργάζεται με τους διδάσκοντες για τον **ορισμό των θεμάτων των εξετάσεων**, ορίζει τους επιτηρητές και είναι υπεύθυνος για την τήρηση των σχετικών με τις εξετάσεις διατάξεων.

✓ Επομένως ο διευθυντής πρέπει να ελέγχει αν κάθε ερώτηση άσκηση ή πρόβλημα που τίθεται ακολουθεί το ΠΔ ή την εγκύκλιο των εξετάσεων του Ιουνίου.

**ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ - ΟΔΗΓΙΕΣ
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ**

Φυσική

Α' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ και

ΦΥΣΙΚΗ (ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΔΟΜΗ ΚΑΙ Η ΧΗΜΕΙΑ)

Το κριτήριο αξιολόγησης των μαθητών περιλαμβάνει **τέσσερα (4) ισόβαθμα θέματα**, που βαθμολογούνται με 25 μονάδες το καθένα.

Το **πρώτο** και το **τρίτο** θέμα επιλέγονται από τους διδάσκοντες (ή τον διδάσκοντα) το μάθημα.

Το **δεύτερο** και το **τέταρτο** θέμα λαμβάνονται με κλήρωση από την τράπεζα θεμάτων.

Σε κάθε θέμα, όπως και σε κάθε ερώτημα ξεχωριστά, πρέπει να αναγράφεται η αναλυτική βαθμολογία, όπως αυτή ορίζεται στις οδηγίες για τον τρόπο αξιολόγησης

(Υ.Α. με αρ. πρωτ. 30631/ Γ2/ 04-03-2014).

ΘΕΜΑ Α

Το πρώτο θέμα ελέγχει την ικανότητα των μαθητών για ανάκληση και αναπαραγωγή εννοιών, ορισμών, εξισώσεων και άλλων διαδικασιών. Γενικότερα ελέγχεται η γνώση της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της διδακτέας – εξεταστέας ύλης.

Αποτελείται από πέντε (5) ερωτήσεις κλειστού τύπου.

Κάθε ερώτηση περιλαμβάνει:

μία ερώτηση πολλαπλής επιλογής με 4 πιθανές απαντήσεις ή μια ομάδα πέντε προτάσεων σωστού – λάθους ή μια ερώτηση αντιστοίχισης με 5 αντιστοιχίσεις ή ... κάποια άλλου τύπου ερώτηση κλειστού τύπου (πχ συμπλήρωσης κενού).

Οι ερωτήσεις όλων των παραπάνω τύπων δεν πρέπει να αφήνουν το περιθώριο εναλλακτικών απαντήσεων και δεν πρέπει να είναι παραπλανητικές.

Οι μονάδες κατανέμονται ισότιμα στις 5 ερωτήσεις.

ΘΕΜΑ Γ

Το τρίτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση: εφαρμογής της θεωρίας, η οποία απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών, θεωριών, εξισώσεων, νόμων και αρχών αξιοποίησης εργαστηριακών δεξιοτήτων.

Η άσκηση μπορεί να αναλύεται σε τρία (ή το πολύ σε τέσσερα) επιμέρους διαβαθμισμένα ερωτήματα τα οποία δεν είναι απαραίτητο να είναι ισόβαθμα.

Ένα ή δύο από τα ερωτήματα της άσκησης, ανάλογα με την κρίση του διδάσκοντα, προτείνεται να αναφέρεται στην (ή στις) εργαστηριακές ασκήσεις που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

Τα ερωτήματα της άσκησης δεν είναι απαραίτητο να είναι ισόβαθμα και προτείνεται να ανήκουν στην ίδια ενότητα ύλης, (όπως περιγράφεται στην αρχή) ή να αντιστοιχούν σε δύο το πολύ ενότητες.

Συγκεκριμένα το **τρίτο θέμα** ελέγχει την ικανότητα των μαθητών:

- να εφαρμόζουν κατάλληλα ορισμούς, νόμους ή εξισώσεις για την επίλυση ενός ερωτήματος,
- να σχεδιάζουν απλά σχήματα με δυνάμεις, ταχύτητες, επιταχύνσεις κλπ. με βάση τις πληροφορίες που δίνονται από την εκφώνηση της άσκησης.
- να ερμηνεύουν ένα διάγραμμα, αντλώντας τις απαραίτητες πληροφορίες για την απάντηση του ερωτήματος.
- να αξιοποιήσουν δεδομένα από την εκτέλεση μιας εργαστηριακής άσκησης που είχε πραγματοποιηθεί στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και να διατυπώνουν αντίστοιχα συμπεράσματα.
- να εκφράζουν σωστά με χρήση μαθηματικών τύπων ή διαγραμμάτων τα βήματα που ακολούθησαν για την απάντηση ενός ερωτήματος.

Στο σημείο αυτό είναι απαραίτητο να λεχθούν ορισμένες επισημάνσεις που αφορούν τους στόχους.

Η έννοια των στόχων είναι ίσως η σημαντικότερη παράμετρος στα σύγχρονα εκπαιδευτικά συστήματα.

Σύμφωνα με τον **Mager** (1984), ειδικό στον τομέα της στοχοθεσίας, **προσδοκώμενο αποτέλεσμα (στόχος) είναι η συμπεριφορά, την οποία αναμένουμε να εμφανίσει το άτομο μετά το πέρας μιας εκπαιδευτικής διαδικασίας.**

Η αναμενόμενη συμπεριφορά θα πρέπει να είναι παρατηρήσιμη και επαληθεύσιμη κατά αντικειμενικό τρόπο.

Για να προσδιορίζεται σαφώς ένα αντικειμενικό προσδοκώμενο αποτέλεσμα θα πρέπει να χαρακτηρίζεται ως **SMART**, ακρωνύμιο των ακόλουθων λέξεων :

- 1. Εξειδικευμένο (Specific)**, χρησιμοποιώντας ένα ενεργητικό ρήμα που περιγράφει την παρατηρούμενη συμπεριφορά με ακρίβεια.
- 2. Μετρήσιμο (Measurable)**, χρησιμοποιώντας ένα ρήμα που περιγράφει μετρήσιμη συμπεριφορά.
- 3. Εφικτό (Attainable/Achievable)**, δηλαδή ρεαλιστικό, λαμβάνοντας υπόψη υφιστάμενες συνθήκες και τυχόν βοηθητικά στοιχεία.
- 4. Σχετικό (Relevant)**, υπονοώντας ότι πρέπει να διατηρεί συνέπεια με τις εκπαιδευτικές υποχρεώσεις και τις εργασίες του εκπαιδευόμενου στα πλαίσια της διδασκαλίας.
- 5. Χρονικά Καθορισμένο (Timely/Time-Bound)**, προσδιορίζοντας ένα ρεαλιστικό χρονικό πλαίσιο για να επιτευχθεί η απόδοση, όπου αυτό απαιτείται.

ΘΕΜΑ 1ο

Περιλαμβάνει 5 ισόβαθμες ανεξάρτητες ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου, όπως : πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, διαζευκτικής απάντησης (από τις οποίες ο μαθητής επιλέγει όποια ή όποιες συνεχίζουν ορθά μια ημιτελή φράση) κ.ά.

Οι ερωτήσεις του 1^{ου} θέματος θα πρέπει να ελέγχουν την ικανότητα του μαθητή:

- Να ανακαλεί γνώσεις σχετικές με βιολογικές έννοιες, όρους, διαδικασίες ή φαινόμενα.
- Να αναγνωρίζει και να ονομάζει διαφορετικές βιολογικές δομές ή λειτουργίες.
- Να διακρίνει ομοιότητες και διαφορές μεταξύ βιολογικών δομών και να εντοπίζει λειτουργικές σχέσεις μεταξύ τους.
- Να εντοπίζει βιολογικές δομές που συμμετέχουν σε κοινές λειτουργίες και, αντίστροφα, να αναγνωρίζει λειτουργίες που απορρέουν από συγκεκριμένες βιολογικές δομές.
- Να ελέγχει την ορθότητα ή μη πληροφοριών και δεδομένων.
- Να αντιστοιχίζει βιολογικές δομές με λειτουργίες του οργανισμού, στη βάση γνώσεων που έχει αποκτήσει.

ΘΕΜΑ 3ο

Περιλαμβάνει 2 ερωτήσεις, οι οποίες βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα.

Οι ερωτήσεις αυτές μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους υποερωτήματα.

Κάθε μία από τις ερωτήσεις αυτές περιλαμβάνει μια απεικόνιση (εικόνα, διάγραμμα ροής, γραφική παράσταση κ.ά.) που μπορεί να αποδίδει μια βιολογική δομή, λειτουργία ή φαινόμενο. Η απεικόνιση συνοδεύεται από σχετικό επεξηγηματικό κείμενο. Ο μαθητής καλείται να απαντήσει σε υποερωτήματα που μπορεί να αφορούν στη δομική και λειτουργική σχέση των μερών (αν πρόκειται για βιολογική δομή), στην έκβασή του ή/και στους παράγοντες που την επηρεάζουν (αν πρόκειται για λειτουργία ή βιολογικό φαινόμενο) κ.ά.

Οι ερωτήσεις/υποερωτήματα θα πρέπει να ελέγχουν την ικανότητα του μαθητή:

Να ερμηνεύει μια αναπαράσταση βιολογικής δομής ή διαδικασίας.

Να κατανοεί αποσπάσματα από εκλαϊκευμένα επιστημονικά άρθρα, να αντλεί και να αξιολογεί πληροφορίες και να διατυπώνει την άποψή του σχετικά με την εγκυρότητά τους.

Να εντοπίζει, να αντλεί και να επεξεργάζεται πληροφορίες και δεδομένα που του παρέχονται στην εκφώνηση, να τα ταξινομεί και να τα οργανώνει με τη βοήθεια διαγραμμάτων, γραφημάτων, διαγραμμάτων ροής κ.ά.

Να αναπτύσσει δομημένη και επιστημονικά βάσιμη επιχειρηματολογία για την υποστήριξη της επιλογής του και την απόρριψη εναλλακτικών προτάσεων.

Να κάνει προσεκτικές παρατηρήσεις, να επιλέγει ποιοτικές και ποσοτικές πληροφορίες, να αναλύει και να συνθέτει δεδομένα, να διατυπώνει λογικά πορίσματα, να εξάγει συμπεράσματα για τη λύση προβλημάτων και να παρουσιάζει τα αποτελέσματα, αξιοποιώντας διάφορα εργαλεία (πίνακες, γραφήματα, διαγράμματα κτλ.) με επιστημονική ορθότητα.

ΣΤΟΧΟΙ του Π.Σ. των οποίων η υλοποίηση ελέγχεται μέσω της δραστηριότητας	Να υπολογίζει τον αριθμό οξείδωσης ενός στοιχείου σε μια ένωση.
Επίπεδο Δυσκολίας (Χαμηλό, Μεσαίο, Υψηλό)	μεσαίο
Χρόνος που απαιτείται	5min
Μορφή δραστηριότητας	ερώτηση ανάπτυξης
Εκφώνηση Δραστηριότητας	Να γράψετε τους υπολογισμούς σας για τον προσδιορισμό των αριθμών οξείδωσης του άνθρακα και του φωσφόρου στις παρακάτω χημικές ενώσεις. α. CO_3^{2-} β. H_3PO_4
Ενδεικτική Απάντηση	$\text{AO}_c + 3\text{AO}_o = -2 \Rightarrow x + 3(-2) = -2 \Rightarrow$ $x - 6 = -2 \Rightarrow x = +4$ $3\text{AO}_h + \text{AO}_p + 4\text{AO}_o = 0 \Rightarrow 3(+1) + x + 4(-2)$ $= 0 \Rightarrow 3 + x - 8 = 0 \Rightarrow x = +5$
Προτεινόμενη βαθμολογία	4 μονάδες

Άλγεβρα και Γεωμετρία (Λύκειο)

Σύμφωνα με το Π.Δ 68/2014:

Οι **γραπτές προαγωγικές εξετάσεις** στην Άλγεβρα και Γεωμετρία γίνονται ως εξής:

Στους μαθητές δίνονται **τέσσερα** (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη, με τα οποία **ελέγχεται**

- η γνώση εννοιών και ορολογίας,
- η δυνατότητα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων,
- η ικανότητα εκτέλεσης γνωστών αλγορίθμων,
- η ικανότητα του μαθητή να αναλύει να συνθέτει και να επεξεργάζεται δημιουργικά ένα δεδομένο υλικό,
καθώς και
- η ικανότητα επιλογής και εφαρμογής κατάλληλης μεθόδου.

2. Τα τέσσερα θέματα που δίνονται στους μαθητές διαρθρώνονται ως εξής:

α. Το πρώτο θέμα αποτελείται από δύο μέρη.

Το πρώτο μέρος περιέχει πέντε (05) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (πολλαπλής επιλογής, Σωστού - Λάθους, αντιστοίχισης) με τις οποίες ελέγχεται η γνώση και η κατανόηση των βασικών εννοιών και των σπουδαιότερων συμπερασμάτων της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης. (10μ)

Στο δεύτερο μέρος ζητείται η απόδειξη μίας απλής πρότασης (ιδιότητας, λήμματος, θεωρήματος ή πορίσματος), που είναι αποδεδειγμένη στο σχολικό εγχειρίδιο. (15μ)

β. Το δεύτερο θέμα αποτελείται από **μία άσκηση** που είναι **εφαρμογή** ορισμών, αλγορίθμων ή προτάσεων (ιδιοτήτων, θεωρημάτων, πορισμάτων).

γ. Το τρίτο θέμα αποτελείται από **μία άσκηση** που απαιτεί από τον μαθητή ικανότητα **συνδυασμού και σύνθεσης** εννοιών και αποδεικτικών ή υπολογιστικών διαδικασιών.

δ. Το τέταρτο θέμα αποτελείται από **μία άσκηση** ή **ένα πρόβλημα** που η λύση του απαιτεί από τον μαθητή ικανότητες συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και την ανάληψη πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη στρατηγικών επίλυσής του.

Το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο θέμα μπορούν να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα που διευκολύνουν τον μαθητή στη λύση.

3. Η **βαθμολογία** κατανέμεται ανά εικοσιπέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα (4) θέματα. Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα το πρώτο μέρος **βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες**, ενώ το δεύτερο μέρος **βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες**.

Στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο θέμα η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας τους και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

4. Το δεύτερο και το τέταρτο θέμα λαμβάνονται με κλήρωση από την τράπεζα θεμάτων, ενώ το πρώτο και το τρίτο θέμα επιλέγονται από τους διδάσκοντες (ή τον διδάσκοντα) το μάθημα καθηγητές.

Στο έντυπο του ΙΕΠ (Προδιαγραφές - οδηγίες διαμόρφωσης θεμάτων για το μάθημα των μαθηματικών) παρατηρούμε ότι έχουν διαμορφωθεί προδιαγραφές – οδηγίες όχι μόνο για τα θέματα (2^ο και 4^ο) τα οποία καλούνται οι μαθηματικοί, εφόσον το επιθυμούν, να διαμορφώσουν και τα στείλουν στην Τράπεζα αλλά και για τα θέματα (1^ο και 3^ο) που βάζουν οι μαθηματικοί του σχολείου.

✓ Οι προδιαγραφές αυτές αποτελούν μια προσπάθεια να καλλιεργηθεί η συνήθεια να τίθενται στόχοι αξιολόγησης πριν την τελική διαμόρφωση μιας εξέτασης (δηλαδή τι πρέπει να περιέχει ένα διαγώνισμα στο κάθε μάθημα, ποιόι στόχοι του Π.Σ υλοποιούνται με την κάθε ερώτηση-άσκηση, ποιό είναι το επίπεδο δυσκολίας, πόσος χρόνος απαιτείται για την απάντηση, αν είναι ερώτηση κλειστού ή ανοικτού τύπου).

Αν υπάρχει, ένα όφελος από τη λειτουργία της τράπεζας θεμάτων, είναι η **έμμεση επιμόρφωση** των καθηγητών στο γνωστικό αντικείμενο. Γιατί για να μάθουν **να ρωτούν τους μαθητές τους** θα χρειαστεί να σκύψουν πάνω στο αντικείμενο.

Από τις προδιαγραφές των θεμάτων καταδεικνύεται το πόσο δύσκολο είναι να βάλεις στις εξετάσεις μια σωστή ερώτηση (άσκηση ή πρόβλημα) γιατί πρέπει να υπάρχει διαβάθμιση και να έχει αξιολογικούς στόχους.

ΘΕΜΑ 1 (Άλγεβρα - Γεωμετρία –Προδιαγραφέςοδηγίες τράπεζας θεμάτων)

Το **πρώτο θέμα** ελέγχει την ικανότητα των μαθητών **να ανακαλούν και να αναπαράγουν** έννοιες και διαδικασίες που έχουν διδαχθεί.

Ενδεικτικά, τα θέματα αυτού του τύπου στοχεύουν στο να ελέγξουν αν οι μαθητές είναι ικανοί:

Να ανακαλούν από τη μνήμη τους ορισμούς, έννοιες, διαδικασίες, ιδιότητες και συμβολισμούς.

Να ανασύρουν πληροφορίες από ένα γράφημα ή ένα πίνακα.

Να αναγνωρίζουν μαθηματικά αντικείμενα κάτω από διάφορες μορφές (διαφορετικές εκφράσεις της ίδιας οντότητας).

Να αναγνωρίζουν παραδείγματα μιας έννοιας.

Να εκτελούν νοερούς υπολογισμούς προκειμένου να προβούν σε μια εκτίμηση.

Να χρησιμοποιούν σωστά μαθηματικούς συμβολισμούς, ορολογία, συστήματα/ μονάδες μέτρησης κλπ.

Να ταξινομούν/ομαδοποιούν μαθηματικά αντικείμενα στη βάση κοινών ιδιοτήτων τους.

Να αντιστοιχίζουν με βάση συγκεκριμένα κριτήρια.

Να επιλέγουν μεταξύ εναλλακτικών στηριζόμενοι σε ορισμούς και θεωρίες.

Να ελέγχουν την ορθότητα ενός απλού ισχυρισμού ή μιας συμβολικής έκφρασης.

Να αποδεικνύουν προτάσεις που περιλαμβάνονται στην εξεταστέα ύλη.

Στο **Γυμνάσιο** οι ανακεφαλαιωτικές, προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις διεξάγονται σύμφωνα με:

- Το Π.Δ. 409/1994 και το Π.Δ. 508/77 άρθρο 3, παρ. Δ
- Την ερμηνευτική εγκύκλιο Γ2/2764/6-5-96
- Την εγκύκλιο Γ2/62078/13-5-08

Σε όλα τα τμήματα της ίδιας τάξης του ιδίου σχολείου για το ίδιο μάθημα δίνονται κοινά θέματα από τον καθηγητή ή τους καθηγητές που διδάσκουν το μάθημα σε συνεργασία με τον Διευθυντή του σχολείου,

εκτός εάν συντρέχει σοβαρός αποχρών λόγος ο οποίος αναγράφεται σε σημείωση κάτω από το έγγραφο που περιέχει τα θέματα και κατατίθεται στο σχολείο.

Ο σοβαρός αποχρών λόγος **διαπιστώνεται** από τον Διευθυντή της σχολικής μονάδας και τον οικείο Σχολικό Σύμβουλο.

Δομή των θεμάτων των μαθηματικών στο Γυμνάσιο

A. ΘΕΩΡΙΑ

Οι μαθητές υποχρεούνται σε διαπραγμάτευση ενός απλού από δύο τιθέμενα θέματα θεωρίας της διδαγμένης ύλης. Κάθε θέμα θεωρίας μπορεί να αναλύεται σε τρεις το πολύ ερωτήσεις της ίδιας ενότητας.

B. ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Οι μαθητές υποχρεούνται να λύσουν **δύο από τρεις ασκήσεις** ή προβλήματα.

Κάθε ένα από τα θέματα των ασκήσεων ή προβλημάτων δεν πρέπει να αποτελείται από δύο ή περισσότερες διαφορετικές ασκήσεις ή προβλήματα.

Μπορεί όμως κάθε άσκηση ή πρόβλημα να αναλύεται σε βήματα.

Εφαρμόζεται επίσης η εγκύκλιος
Γ2/62078/13-5-08 στην οποία αναφέρεται ότι:

ΓΙΑ ΤΗΝ Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΤΑΞΗ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ:

Στην Θεωρία, ένα θέμα από την Άλγεβρα και ένα από την Γεωμετρία.

Στις Ασκήσεις, δύο θέματα από την Άλγεβρα και ένα από τη Γεωμετρία ή δύο θέματα από τη Γεωμετρία και ένα από την Άλγεβρα.

ΓΙΑ ΤΗΝ Γ΄ ΤΑΞΗ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ:

Στην Θεωρία, ένα θέμα από την Άλγεβρα και ένα από την Γεωμετρία.

Στις Ασκήσεις, δύο θέματα από την Άλγεβρα και ένα από τη Γεωμετρία.

Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί να υπάρξει θέμα που να συνδυάζει την Άλγεβρα και τη Γεωμετρία.

Πρόταση

Ο ορισμός **συντονιστή μαθήματος** θα διευκόλυνε το διευθυντή της σχολικής μονάδας και στην περίπτωση των θεμάτων του Ιουνίου.

Θα διευκόλυνε ακόμα :

- στην ενημέρωση των εκπαιδευτικών του σχολείου για τα επιμορφωτικά σεμινάρια που οργανώνονται από το Συμβουλο Ειδικότητας ή άλλους φορείς.
- στην καθημερινή διαχείριση της σχετιζόμενης με

Νέα Ελληνική Λογοτεχνία

Για την εξέταση του μαθήματος της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας στην **Α΄ Τάξη Ημερησίου ΓΕΛ** και στην **Α΄ Τάξη Εσπερινού ΓΕΛ** δίνεται στους μαθητές **αδίδακτο κείμενο**, ομοειδές ή ομόθεμο με τις διδακτικές ενότητες που έχουν διδαχθεί («Τα φύλα στη λογοτεχνία», «Παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση»), **το οποίο λαμβάνεται από την τράπεζα θεμάτων.**

1. Σε περίπτωση που το κείμενο αναφέρεται στη θεματική ενότητα «Τα φύλα στη Λογοτεχνία», οι μαθητές καλούνται :

α) να επισημάνουν τα πρόσωπα που αναφέρονται στο κείμενο και να τα εντάξουν στον τόπο και στον χρόνο της αφήγησης·

β) να διακρίνουν και να περιγράψουν ένα ή δύο λογοτεχνικούς χαρακτήρες, κάνοντας αναφορές στις σχέσεις των δύο φύλων, στον κοινωνικό τους ρόλο ή σε κοινωνικά στερεότυπα σχετιζόμενα με το θέμα του κειμένου, και να αιτιολογήσουν τις απαντήσεις τους με αντίστοιχες παραπομπές στο κείμενο·

γ) να βρουν τον αφηγητή της ιστορίας και να αλλάξουν το πρόσωπο του αφηγητή ώστε να φανεί η αντίστοιχη αλλαγή στην οπτική της αφήγησης ή να μετατρέψουν το διαλογικό μέρος του κειμένου σε συνεχή αφηγηματικό λόγο·

δ) να διατυπώσουν σε μία ή δύο παραγράφους την άποψή τους για το περιεχόμενο του κειμένου συσχετίζοντάς το με τις αντιλήψεις της εποχής μας.

2. Σε περίπτωση που το ποίημα ανήκει στην ενότητα «Παράδοση και Μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση», οι μαθητές καλούνται:

α) να αναγνωρίσουν στο ποίημα γενικά χαρακτηριστικά της παραδοσιακής ή της μοντέρνας ποίησης·

β) να επισημάνουν στο ποίημα εκφραστικά μέσα και εκφραστικούς τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, εικόνες, στοιχεία που αφορούν τη γλώσσα, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κ.λπ.) και να σχολιάσουν τη λειτουργία τους·

γ) να επισημάνουν στο ποίημα βασικά χαρακτηριστικά του λογοτεχνικού ρεύματος (π.χ. ρομαντισμός, συμβολισμός κ.λπ.) στο οποίο ανήκει·

δ) να σχολιάσουν σε μία ή δύο παραγράφους βασικά σύμβολα ή θέματα του ποιήματος και να αιτιολογήσουν τις απαντήσεις τους με αντίστοιχες παραπομπές στο κείμενο.